

(Ф 03.02 – 96)

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Національний авіаційний університет

Юридичний факультет

Система менеджменту якості

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ КОМПЛЕКС

навчальної дисципліни

**«Використання сучасних інформаційних технологій в
оперативно-розшуковій діяльності»**

Галузь знань:
Спеціальність:
Освітньо-професійна програма

26 «Цивільна безпека»
262 «Правоохоронна діяльність»
«Правоохоронна діяльність»

СМЯ НАУ НМК 13.01.03(32)-01-2024

КИЇВ

	Система менеджменту якості НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ КОМПЛЕКС з навчальної дисципліни «Використання сучасних інформаційних технологій в оперативно-розшуковій діяльності»	Шифр документа	СМЯ НАУ НМК 13.01.03(32)-01-2024
		Стор. 2 з 16	

Навчально-методичний комплекс розробила:

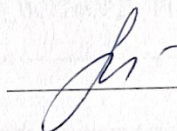
доцент кафедри кримінального
права і процесу
к.ю.н., доцент

Ірина ЛІТВИНОВА

Навчально-методичний комплекс обговорено та схвалено на засіданні
кафедри кримінального права і процесу, протокол № 6 від «03»
06 2024 р.

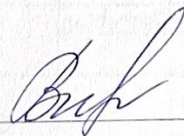
Завідувач кафедри

Софія ЛИХОВА

Навчально-методичний комплекс обговорено та схвалено на засіданні
НМРР Юридичного факультету, протокол № 6 від «20» 06 2024 р.

Голова НМРР

Вадим ВИШНОВЕЦЬКИЙ

Рівень документа – 3б
Плановий термін між ревізіями – 1 рік
Контрольний примірник

ЗМІСТ НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОГО КОМПЛЕКСУ

Дисципліна **Використання сучасних інформаційних технологій в оперативно-розшуковій діяльності**

Галузь знань: 26 «Цивільна безпека»
Спеціальність: 262 «Правоохоронна діяльність»
Освітньо-професійна програма: «Правоохоронна діяльність»

	Складова комплексу	Позначення електронного файлу ¹⁾	Наявність	
			друкований вигляд ²⁾	електронний вигляд ³⁾
1	Навчальна програма	Не передбачена		
2	Робоча програма навчальної дисципліни (денна та заочна форма навчання)	02_ВСІТвОРД_РП	+	+
3	Робоча навчальна програма (заочна форма навчання)	Не передбачена		
4	Положення про рейтингову систему оцінювання (заочна форма навчання)	04_ВСІТвОРД_РСО_3	+	У робочій програмі
5	Календарно-тематичний план	05_ВСІТвОРД_КТП	+	У робочій програмі
6	Конспект лекцій/курс лекцій	06_ВСІТвОРД_КЛ	+	+
7	Методичні рекомендації з виконання домашньої роботи для студентів денної форми навчання	Не передбачена		
8	Методичні рекомендації з виконання контрольних робіт для студентів заочної форми навчання	08_СІТвОРД_МР_КРз	+	+
9	Методичні рекомендації до виконання курсової роботи (проекту)	Не передбачено		
10	Методичні рекомендації з самостійної роботи студентів з опанування навчального матеріалу	10_ВСІТвОРД _МР_СРС	+	+
11	Методичні рекомендації з підготовки студентів до практичних (семінарських) занять	11_ВСІТвОРД _МР_ПРЗ	+	+
12	Типові тести та завдання	12_ВСІТвОРД_Т	+	+
13	Модульні контрольні роботи ⁴⁾	13_ВСІТвОРД_МКР_1	+	+
14	Пакет комплексної контрольної роботи	Не передбачено		

Система менеджменту якості
НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ КОМПЛЕКС
з навчальної дисципліни
«Використання сучасних інформаційних
технологій в оперативно-розшуковій діяльності»

Шифр
документа

СМЯ НАУ
НМК 13.01.03(33)-01-
2024

Стор. 4 з 16

15	Питання на екзамен	Не передбачено
----	--------------------	----------------

Додаток А

Система менеджменту якості
НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ КОМПЛЕКС
з навчальної дисципліни
«Використання сучасних інформаційних
технологій в оперативно-розшуковій діяльності»

Шифр
документа

СМЯ НАУ
НМК 13.01.03(33)-01-
2024

Стор. 5 з 16

(Ф 03.02 – 110)

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Національний авіаційний університет

Юридичний факультет

Кафедра кримінального права і процесу

УЗГОДЖЕНО

В. о. декана ЮФ

Володимир НІКІТІН

«18» 12 2022 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з навчальної роботи

Олександр ПОЛУХІН

«18» 12 2022 р.

Система менеджменту якості

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни

«Використання сучасних інформаційних технологій в оперативно-
розшуковій діяльності»

Освітньо-професійна програма: «Правоохоронна діяльність»

Галузь знань: 26 «Цивільна безпека»

Спеціальність: 262 «Правоохоронна діяльність»

Форма навчання	Сем.	Усього (год. / кредитів ECTS)	ЛКЦ	ПР.З	Л.З	СРС	ДЗ / РГР / К.р	КР / КП	Форма сем. контролю
Денна	2	120/4	21	21	–	78	-	-	залік 2 с
Заочна	2	120/4	6	6		108	1 к.р – 2 с.		залік 2 с

Індекс: Р М-9-262/22-3.4
Р М-9-262з/22-3.4

СМЯ НАУ РП 13.01.03-01–2022

Додаток Б

РЕЙТИНГОВА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАБУТИХ СТУДЕНТОМ ЗНАТЬ ТА ВМІНЬ.

Таблиця 4.1

Вид навчальної роботи	Максимальна кількість балів	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
	Модуль №1	
	2 семестр	2 семестр
Відповідь на практичному занятті з основних питань (з врахуванням СРС), розв'язання задач, складання процесуальних документів	$106 \times 7 = 70$	$106 \times 4 = 40$
Виконання експрес-контрольної роботи (з врахуванням СРС)	$56 \times 2 = 10$	–
Виконання та захист контрольної роботи	-	30
<i>Для допуску до виконання модульної контрольної роботи №1 студент має набрати не менше</i>	<i>48 бали</i>	–
Виконання модульної контрольної роботи №1	20	–
Підсумкова семестрова контрольна робота	-	30
Усього за модулем №1	100	100
Семестровий диференційований залік	100	100

Додаток В

Тематичний план

№	Назва теми	Обсяг навчальних занять (год.)
---	------------	--------------------------------

пор	(тематичного розділу)	Денна форма навчання				Заочна форма навчання			
		Усього	Лекції	Практичні заняття	СРС	Усього	Лекції	Практичні заняття	СРС
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Модуль №1 « Інформаційні технології в оперативно-розшуковій діяльності »									
1.1	Загальна характеристика оперативно-розшукової діяльності. Використання сучасних інформаційних технологій в оперативно-розшуковій діяльності	2 семестр				1 семестр			
		16	2 2	2	10	17	2	-	15
1.2	Правові засади використання інформаційних технологій при проведенні оперативно-розшукової діяльності	14	2	2	10	17	2	-	15
1.3	Особливості інформаційного забезпечення оперативно-розшукової діяльності	14	2	2	10	17	2	-	15
1.4	Інформаційне забезпечення оперативно-розшукової діяльності окремих правоохоронних органів	2 семестр				1 семестр			
		18	2 2	2 2	10	17	-	2	15
1.5	Роль інформаційної безпеки в оперативно-розшуковій діяльності	14	2	2	10	10	-	-	10
1.6	Можливості автоматизованих інформаційно-пошукових систем МВС та Національної поліції для проведення оперативно-розшукових заходів	9	2	2	5	10	-	-	10
1.7	Інформаційне забезпечення оперативно-розшукової діяльності	9	2	2	5	12	-	2	10
1.8	Взаємодія та міжнародне інформаційне співробітництво правоохоронних органів у сфері протидії злочинності, пов'язаних з авіаційною безпекою	16	2 1	2 1	10	12	-	2	10
1.9	Модульна контрольна робота №1	10	-	2	8	-	-	-	-
1.10	Контрольна робота (домашня) (ЗФН)	-	-	-	-	8	-	-	8
Усього за модулем №1		120	21	21	78	120	6	6	108
Усього за навчальною дисципліною		120	21	21	78	120	6	6	108

Система менеджменту якості
НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ КОМПЛЕКС
з навчальної дисципліни
«Використання сучасних інформаційних
технологій в оперативно-розшуковій діяльності»

Шифр
документа

СМЯ НАУ
НМК 13.01.03(33)-01-
2024

Стор. 8 з 16

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

КАФЕДРА КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВА І ПРОЦЕСУ

КОНСПЕКТ ЛЕКЦІЙ

**з дисципліни «Використання сучасних інформаційних технологій в
оперативно-розшуковій діяльності»**

за спеціальністю 262 «Правоохоронна діяльність»

Укладач: Ірина ЛІТВІНОВА,
доцент кафедри кримінального права і процесу,
кандидат юридичних наук, доцент

Конспект лекцій розглянутий та схвалений
на засіданні кафедри кримінального права і процесу

Протокол № ____ від «__» ____ 20__ р.

Завідувач кафедри _____ Софія ЛИХОВА

Продовження Додатку Г

	Система менеджменту якості НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ КОМПЛЕКС з навчальної дисципліни «Використання сучасних інформаційних технологій в оперативно-розшуковій діяльності»	Шифр документа	СМЯ НАУ НМК 13.01.03(33)-01- 2024
	Стор. 9 з 16		

Лекція 2

Правові засади використання інформаційних технологій при проведенні оперативно-розшукової діяльності

План

1. Конституція України – основний закон регулювання оперативно-розшукової діяльності.
2. Оперативно-розшукове законодавство України – правова основа оперативно-розшукової діяльності.
3. Нормативно-правові акти виконавчих органів влади та правоохоронних органів.
4. Правові основи міжнародного співробітництва в оперативно-розшуковій діяльності.

Література

1. Конституція України. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>
2. Про оперативно-розшукову діяльність : Закон України науково-практичний коментар / В. Д. Берназ, А. М. Притула. Одеса: Фенікс, 2016.
3. Албул С. В. Основи оперативно-розшукової діяльності / С. В. Албул, С. В. Андрусенко, Р. В. Мукоїда та ін.; за заг. ред. С.В. Албула. Одеса : ОДУВС, 2019. 270 с.
4. Літвінова І.Ф. Деякі історичні аспекти оперативно-розшукової діяльності. Наукові праці Національного авіаційного університету. Серія: Юридичний вісник «Повітряне і космічне право». Київ: НАУ, 2019. №3 (52). С.145-150.
5. Булаєв В. П. Аспекти координації діяльності й інформаційного забезпечення інформаційно-комунікативних служб системи МВС України. Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ. 2020. № 2. С. 120-127.

Зміст лекції

1. У ст.1 Основного Закону Україна проголосила себе є суверенною і незалежною, демократичною, соціальною, правовою державою.

У статті 3 Конституції України визначено, що «людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю.

Права і свободи людини та їх гарантії визначають зміст і спрямованість діяльності держави. Держава відповідає перед людиною за свою діяльність. Утвердження і забезпечення прав і свобод людини є головним обов'язком держави».

Враховуючи вищезазначене, а також те, що у відповідності до ст. 5 Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність» право на здійснення такої діяльності мають лише чітко визначені підрозділи деяких органів влади (правоохоронних органів), то відповідно і в своїй діяльності вони повинні керуватися принципами та положеннями, визначеними в Основному Законі. Так, згідно із ст.19 Конституції України «Правовий порядок в Україні ґрунтується на засадах, відповідно до яких ніхто не може бути примушений робити те, що не передбачено законодавством.

Органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України». Це вимагає підрозділи, що здійснюють ОРД діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені КУ та відповідними законами – КПК, «Про ОРД», «Про НП», «Про СБУ» тощо.

Відповідно до ст. 64 Конституції України конституційні права і свободи людини і громадянина не можуть бути обмежені, крім випадків, передбачених Конституцією України.

	Система менеджменту якості НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ КОМПЛЕКС з навчальної дисципліни «Використання сучасних інформаційних технологій в оперативно-розшуковій діяльності»	Шифр документа	СМЯ НАУ НМК 13.01.03(33)-01- 2024
	Стор. 10 з 16		

Конституцією і законами України передбачається можливість тимчасового обмеження конституційних прав і свобод людини і громадянина, передбачених статтями 30, 31, 32 Конституції України, під час проведення оперативно-розшукової діяльності, дідання та досудового слідства. Підстави і порядок здійснення заходів, пов'язаних із тимчасовим обмеженням цих конституційних прав і свобод людини і громадянина, визначені Кримінальним процесуальним кодексом України, законами України «Про оперативно-розшукову діяльність», «Про Національну поліцію України», «Про контррозвідувальну діяльність», «Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю».

Відповідно до пунктів 7, 9, 10, 11, ч. 1, ч. 2, 3 ст. 8 Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність» за вмотивованим рішенням суду можуть бути застосовані такі обмеження конституційних прав і свобод людини і громадянина, передбачених статтями 30, 31, 32 Конституції України:

проникнення та обстеження публічно недоступних місць, житла чи іншого володіння особи;

аудіо-, відеоконтроль особи, зняття інформації з транспортних телекомунікаційних мереж, електронних інформаційних мереж;

накладання арешту на кореспонденцію, здійснення її огляду та виїмки;

спостереження за особою, річчю або місцем, а також аудіо-, відеоконтроль місця;

установлення місцезнаходження радіоелектронного засобу.

Негласне обстеження публічно недоступних місць, житла чи іншого володіння особи, аудіо-, відеоконтроль особи, аудіо-, відеоконтроль місця, спостереження за особою, зняття інформації з транспортних телекомунікаційних мереж, електронних інформаційних мереж, накладання арешту на кореспонденцію, здійснення її огляду та виїмки, установлення місцезнаходження радіоелектронного засобу проводяться на підставі ухвали слідчого судді, постановленої за клопотанням керівника відповідного оперативного підрозділу або його заступника, погодженого з прокурором. Ці заходи застосовуються виключно з метою запобігання вчиненню тяжкого або особливо тяжкого злочину, запобігання і припинення терористичних актів та інших посягань спеціальних служб іноземних держав та організацій, якщо іншим способом одержати інформацію неможливо.

Таким чином, обмеження вказаних конституційних прав і свобод людини і громадянина під час проведення оперативно-розшукової діяльності носять винятковий та тимчасовий характер.

Такі дії узгоджуються також з принципами якими керується Європейський суд з прав людини при застосуванні Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод.

Принцип законності. Класичне розуміння принципу законності полягає в тому, що втручання у права гарантовані Конвенцією повинно здійснюватись на підставі закону і в порядку визначеному законодавством, в першу чергу йде мова про вимогу відповідності національному законодавству. Європейський Суд використовує розуміння цього принципу і зокрема закону набагато ширше, ніж в національному праві, де закон - це акт, який наділений вищою юридичною силою на противагу іншим підзаконним актам.

Але для того, щоб втручання було законним, недостатнім є наявність закону, на підставі якого воно здійснюється, а й необхідним є відповідність цього закону певним вимогам.

Такими вимогами виступають доступність, чіткість та передбачуваність. Чіткість та передбачуваність розкривається через такі положення як: закон повинен бути викладеним

	<p>Система менеджменту якості НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ КОМПЛЕКС з навчальної дисципліни «Використання сучасних інформаційних технологій в оперативно-розшуковій діяльності»</p>	Шифр документа	СМЯ НАУ НМК 13.01.03(33)-01- 2024
		Стор. 11 з 16	

таким чином, щоб особа самостійно чи з допомогою захисника могла передбачити наслідки його застосування у своїй ситуації та спроектувати свої дії.

Вимога законності засновується на принципі верховенства права, згідно з яким закон повинен передбачати достатні гарантії захисту від зловживань та свавільного втручання з боку органів влади.

Принцип пропорційності втручання. Тут йде мова про існування для цього обґрунтованої нагальної потреби, легітимної мети . Тобто дотримання справедливого балансу між публічними (держави, суспільства загалом) та приватними (особи, організації чи групи осіб) інтересами.

Система менеджменту якості
НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ КОМПЛЕКС
з навчальної дисципліни
«Використання сучасних інформаційних
технологій в оперативно-розшуковій діяльності»

Шифр
документа

СМЯ НАУ
НМК 13.01.03(33)-01-
2024

Стор. 12 з 16

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Юридичний факультет
кафедра кримінального права і процесу

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
з виконання контрольних робіт
з дисципліни «Використання сучасних інформаційних технологій в оперативно-
розшуковій діяльності»
для студентів заочної форми навчання

Галузь знань: 26 «Цивільна безпека»
Спеціальність: 262 «Правоохоронна діяльність»
Освітньо-професійна програма: «Правоохоронна діяльність»

Укладач: доцент
кафедри кримінального права
і процесу
_____ Ірина ЛІТВІНОВА

Методичні рекомендації розглянуті та схвалені
на засіданні кафедри кримінального права і процесу

Протокол № __ від «__» _____ 202_ р.
Завідувач кафедри _____ Софія ЛИХОВА

Система менеджменту якості
НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ КОМПЛЕКС
з навчальної дисципліни
«Використання сучасних інформаційних
технологій в оперативно-розшуковій діяльності»

Шифр
документа

СМЯ НАУ
НМК 13.01.03(33)-01-
2024

Стор. 13 з 16

Додаток Д

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

КАФЕДРА КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВА І ПРОЦЕСУ

**Методичні рекомендації з самостійної роботи студентів з опанування
навчального матеріалу**

**з дисципліни «Використання сучасних інформаційних технологій в
оперативно-розшуковій діяльності»**

за спеціальністю 262 «Правоохоронна діяльність»

Укладач: Ірина ЛІТВІНОВА,
доцент кафедри кримінального права та процесу,
кандидат юридичних наук, доцент

Розглянутий та схвалений на засіданні
кафедри кримінального права і процесу
Протокол № ____ від «__» ____ 20__ р.

Завідувач кафедри _____ Софія ЛИХОВА

	Система менеджменту якості НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ КОМПЛЕКС з навчальної дисципліни «Використання сучасних інформаційних технологій в оперативно-розшуковій діяльності»	Шифр документа	СМЯ НАУ НМК 13.01.03(33)-01- 2024
	Стор. 14 з 16		

Додаток Е

НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
 Юридичний факультет
 Кафедра кримінального права і процесу

ЗАТВЕРДЖУЮ
 Зав. кафедри _____ Софія ЛИХОВА
 « ____ » _____ 20__ р.

Типові тести

З дисципліни «Використання сучасних інформаційних технологій в оперативно-розшуковій діяльності»

1. Завданням оперативно-розшукової діяльності НЕ є:

- а) пошук і фіксація фактичних даних про протиправні діяння окремих осіб та груп, відповідальність за які передбачена Кримінальним кодексом України;
- б) пошук і фіксація фактичних даних про розвідувально-підривною діяльність спеціальних служб іноземних держав та організацій;
- в) отримання інформації в інтересах безпеки громадян, суспільства і держави.
- г) пошук і фіксація фактичних даних про неправомірну поведінку посадових осіб.

2. Законодавством України оперативно-розшукова діяльність визначається як:

- а) система гласних і негласних пошукових, розвідувальних та контррозвідувальних заходів, що здійснюються із застосуванням оперативних та оперативно-технічних засобів;
- б) система гласних, негласних, конспіративних та відкритих пошукових, розвідувальних та контррозвідувальних заходів, що здійснюються із застосуванням оперативних та оперативно-технічних засобів;
- в) система гласних і негласних розвідувальних та контррозвідувальних заходів, що здійснюються із застосуванням оперативних та оперативно-технічних засобів;
- г) система гласних і негласних пошукових, розвідувальних та контррозвідувальних заходів, що здійснюються із застосуванням спеціальних сил, засобів та методів.

Розробник к.ю.н., доцент _____ Ірина ЛІТВИНОВА

	Система менеджменту якості НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ КОМПЛЕКС з навчальної дисципліни «Використання сучасних інформаційних технологій в оперативно-розшуковій діяльності»	Шифр документа	СМЯ НАУ НМК 13.01.03(33)-01- 2024
	Стор. 15 з 16		

Додаток Є

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри кримінального права
і процесу

Юридичний факультет НАУ

_____ Лихова С.Я.

28 серпня 2023 р.

Модульна контрольна робота № 1

Юридичний факультет

Дисципліна «Використання сучасних інформаційних технологій в оперативно-розшуковій
діяльності»

БІЛЕТ № 1

1. Інформаційна безпека в оперативно- розшуковій діяльності
2. Розвідувальні заходи та їх мета. Аналітична розвідка

Затверджено на засіданні
кафедри кримінального права і процесу
Протокол № 7 від 28 серпня 2023 року

Викладач _____ І.Ф. Літвінова

	Система менеджменту якості НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ КОМПЛЕКС з навчальної дисципліни «Використання сучасних інформаційних технологій в оперативно-розшуковій діяльності»	Шифр документа	СМЯ НАУ НМК 13.01.03(33)-01-2024
		Стор. 16 з 16	

АРКУШ ПОШИРЕННЯ ДОКУМЕНТА

№ прим.	Куди передано (підрозділ)	Дата видачі	П.І.Б. отримувача	Підпис отримувача	Примітки

(Ф 03.02 – 04)

АРКУШ РЕЄСТРАЦІЇ РЕВІЗІЇ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Дата ревізії	Підпис	Висновок щодо адекватності

(Ф 03.02 – 03)

АРКУШ ОБЛІКУ ЗМІН

№ зміни	№ листа (сторінки)				Підпис особи, яка внесла зміну	Дата внесення зміни	Дата введення зміни
	Зміненого	Заміненого	Нового	Анульованого			

(Ф 03.02 – 02)

